

Geloofshelden

Zondag 24 mei 2026 Pinksteren, Christus Triumfatorkerk,
Voorganger ds. Jaap van den Akker
Lezingen: Hebrëëen 11: 1-16 en 12: 1-2a en Handelingen 2: 1-13

KOMEN

- Welkom door ouderling van dienst
- Lied: "Komt laat ons deze dag" (Lied 672: 1 en 3)
- Moment van stilte
- Bemoediging en groet
- Lied: "Komt laat ons deze dag" (Lied 672: 7)
- Psalm van de zondag: Psalm 68
Zingen: Psalm 68: 2
Lezen: Psalm 68: 5-7a (BGT)
Zing voor God, zing een lied voor hem.
Juich als hij komt op zijn wagen van wolken,
maak je klaar voor zijn komst.
Heer is zijn naam!
Hij woont in zijn heilige tempel.
Hij helpt weduwen,
en hij beschermt kinderen zonder vader.
God geeft aan eenzame mensen een thuis.
Aan gevangenen geeft hij de vrijheid,
hij maakt hen gelukkig.
Zingen: Psalm 68: 7
- Kyriegebed
- Glorialied: 'De Geest des Heren heeft' (Lied 686: 1 en 3)

WOORD

- Gebed
- Inleiding op het thema: Geloofsgetuigen
- Lied: 't Feest vandaag (Lied 683)
- Bijbellezing: Hebrëëen 11: 1-16 en 12: 1-2a
- Lied: 'Wat altijd is geweest' (Lied 689) (solo)
- Lezing: Handelingen 2: 1-13
- Lied 'Wij leven van de wind' (Lied 687: 1 en 2)
- Uitleg en verkondiging
Ooit was het thema van de Boekenweek 'Helden', en toen werd mij gevraagd om een column te schrijven over mijn held.
Daar moest ik even over nadenken. Heb ik een held?
Kijk, vroeger wel. Mijn jongenskamer in Maassluis hing vol met posters van Hugo Hovenkamp en Ruud Krol. Voetballers uit lang vervlogen tijden die op dezelfde positie speelden als ik in de C1 van Excelsior-Maassluis. Ergens in de verdediging, dus.
Niet veel later hing diezelfde kamer vol met verschillende personages van David Bowie. Die had elk jaar een nieuwe uiterlijk, dus stond er elk jaar een nieuwe poster in de *Hitkrant* van mijn broer, die ik dan op mijn kamer kocht hangen..

Maar nu, wie zou nu mijn held zijn?

De vragensteller schoot mij te hulp. Laat het bij jou een *geloofsheld* zijn: heb je ook geloofsheld, een inspiratiebron in je geloof, iemand die voor jou op een speciale manier het geloof voorleeft. Dat hielp wel. Nu was het opeens heel moeilijk kiezen. Abraham of David? Petrus of toch Jezus zelf? Of liever Augustinus of Bonhoeffer?

Ik heb er geen posters van. Het zijn geestelijke helden, misschien ook wel wat ver weg, theoretisch. Dus zocht ik het uiteindelijk dichterbij huis. En toen wist ik het:

Mijn geloofsheld. Voorbeeld van een oergelovige is mijn oma. Op de middelbare school at ik vaak thuis bij mijn opa en oma in De Lier. Mijn opa sloot dan de maaltijd af met een lezing uit de Statenvertaling. Dat ging plechtig, met eerbied. Dat maakte indruk. Mijn opa overleed in 1987 en daarna at ik nog regelmatig bij mijn oma. Toen was het opeens aan mij de eer om na de maaltijd de bijbel open te slaan. Ik probeerde dat met dezelfde

eerbied. En worstelde me door de weerbarstige taal van de Statenvertaling heen. Later, toen ik Theologie ging sturen, at ik er niet zo vaak meer, maar probeerde mijn oma wel te delen van haar geloof. Als ik bezoek was, meestal op zondagmorgen na kerktijd, vertelde ze over de preek die ze gehoord had. Of ze wees me op een artikel in de *Terdege* of de *EO-visie*, en vroeg ze zich – soms wat bezorgd – af wat ik dan op de universiteit leerde over God en over de bijbel. Of dat wel hielp al die studie.

Ze vond dat wel spannend, voor mij en voor haar. Vragen stellen bij je geloof, bij onduidelijkheden in de Bijbelverhalen, dat deed ze zelf eigenlijk nooit. Dat zat niet in haar systeem. Dat maakte je maar onzeker. Twijfelen aan Gods almacht. Aan Gods plan met de wereld en met elk mens afzonderlijk. Er aan twijfelen dat in Gods plan al vast ligt wat er met elk van ons gaat worden, dat deed ze niet.

Ik deed dat wel. Sterker nog dat was zelfs de bedoeling, van mijn studie. Dat ik een eigen geloofsontwikkeling doormaakte. Dat ik worstelde met twijfel en zekerheid.

En dat deed ik ook – en nog steeds wel eens.

Toch zorgde dat niet voor een verwijdering tussen ons. Eerder verdieping.

Oma was en is daarbij altijd een ijkpunt voor mij gebleven. Haar rotsvaste, onaantastbare vertrouwen in de God van hemel en aarde, die er voor haar was en die het goede met haar en met haar wereld voor had – ook als het tegen zat, dat hielp mij om geloof en vertrouwen te krijgen. Ook al denk ik over veel thema's anders dan oma. Haar zekerheid straalde op mijn af. Nooit zal ik vergeten hoe oma op de eerste rij zat bij mijn allereerste kerkdienst als dominee in opleiding in januari 1997. Hoe zij geëmotioneerd was dat haar kleinzoon daar op de preekstoel mocht staan.

In 2000 is ze overleden.

(dia oma weg)

Vandaag gaat het over geloofshelden, dat zal inmiddels duidelijk zijn.

Daarom vertelden Els en Anneloes over hun geloofshelden. In de inleiding noemde ik ze inspiratiebronnen. Want dat zijn het. Mensen die iets zeggen dat je op weg helpt in je leven.

Mensen die het geloof voorleven. Mensen die je anders laten geloven, of soms zelfs jezelf beter laten begrijpen. Mensen om te koesteren.

Daarom somt de schrijver van Hebreëën een hele lijst met geloofsgetuigen op in Hebreëën 11. We lazen er maar de helft van. Mensen die het geloof voorleven. Het zijn meestal geen mensen met een lang en gelukkig leven. Het geloof is geen sprookje. Abel moest zijn geloof met de dood bekopen, net als veel vroege christenen. Ook mensen uit die eerste christelijke gemeente waarvoor de Hebreëënbrief is geschreven.

Noach ging op het land een boot bouwen, honderden kilometers van de zee. Hij werd voor gek verklaard door zijn bureu. Maar hij deed het - uit geloof - en het werd zijn redding.

Abraham werd geroepen. En hij ging op weg uit geloof, naar een land waarvan alleen God wist waar het was en wat daar de bedoeling van was. Hij zou vader van vele volken worden, maar bleek onvruchtbaar te zijn. Hij zou een land erven waarvan hij bij zijn dood een stukje van 2 bij 2 meter had: het graf voor hem en zijn vrouw Sara. En toch hield hij vol. Toch hield hij gelóóf. Ja, met ups en downs, maar op kritieke momenten wist hij zich gekend en gesteund. Hij bleef geloven, ook al zagen hij en Sara bij hun dood geen van de beloften wekelijkheid geworden. Zij keken uit naar een beter en hemels Vaderland.

Ups en downs, daar weten de leerlingen ook alles van. Zij zitten bij elkaar in die kamer in Jeruzalem. Ze hebben zichzelf opgesloten. Ze wachten. Waarop? Op een beter hemels vaderland? Op een teken?

Ja, zo iets wel, dat was hun toch beloofd? En verdraaid zeg, het komt!

Opeens krijgen ze de geest. Opeens weten ze het. Jezus van Nazaret leeft! Jezus leeft ín óns. Nu is het aan ons om zijn woord van trouw en liefde verder te brengen. We lazen de toespraak niet die Petrus vervolgens houdt in Jeruzalem, maar die toespraak eindigt met: "Wees er dan zeker van zijn dat Jezus, die u gekruisigd hebt, door God tot Heer en messias is aangesteld."

Dat geloof krijgt eindelijk handen en voeten bij Petrus en zijn vrienden. En dat geloof werkt zo aanstekelijk dat op diezelfde dag, eerste Pinksterdag in het jaar 30 van onze jaartelling, zich 3000 mensen laten dopen. De geboorte van de kerk.

Geloven kan je niet alleen.

Daarom zitten we hier vanmorgen en vieren we Pinksteren met z'n 150en. Daarom zijn er 2,3 miljard christenen in de wereld. Maar dat is het niet alleen: daarom zijn er al de gelovigen die ons zijn voorgegaan die ons inspireren. Cyprianus, Franciscus van Assisi, Thomas á Kempis, Abraham Kuyper, jouw ... , mijn oma.

Dat zijn jouw supporters.

Want dat staat in dat eerste vers Hebreëën 12: "Nu wij door zo'n menigte geloofsgetuigen omringd zijn, moeten ook wij elke last van ons afwerpen, evenals de zonde waarin we steeds weer verstrikt raken, en vastberaden de wedstrijd lopen die voor ons ligt."

Een menigte geloofsgetuigen. Supporters op de tribune om

jouw aan te moedigen. Houd vol! Werp alle last van je af en ga!

Het is de menigte uit Hebreëën 11. We lopen de wedstrijd van ons leven, niet alleen eenzaam door het Haagse Bos, nee, we lopen de wedstrijd van het leven in een uitverkocht Olympisch

Stadion. De tribunes zitten volgepakt met medegelovigen die ons zijn voorgedaan. Rachel en Elia, Maria en Thomas, Hildegard von Bingen en Moeder Theresa.

Wij lopen door het stadion, de weg van het geloóf - onze weg van het geloof. En de tribunes zitten volgepakt met supporters. Een menigte geloofsgetuigen. Jezus op het ere terras, omringt door zijn leerlingen, en natuurlijk ook ... maar ook jouw moeder, jouw godsdienstleraar, Een inspirerende zangeres of schrijver.

De geest is breder, ruimer en groter dan ik kan bedenken.

Dat dat geloof leeft. Dat het wordt doorgegeven. Dat bijzondere daden en geloofsmoed nog steeds mensen inspireert en op de been houdt, dat is heilige Geest. Als een stille kracht door de geschiedenis. Altijd weer anders en altijd weer verrassend., Wij denken dat het geloof langzaam uitdooft, dat de kerk leegloopt en dat het ons niet lukt nieuwe generaties te inspireren. Maar dan reken je buiten de heilige Geest. Ja nieuwe generaties geloven anders. Ja ze zijn misschien minder vaak in de kerk, of in deze kerk. Ze geloven op hun manier. Door er te zijn voor anderen en zich te laten inspireren door wat ze op het internet tegenkomen of door een mooie gedachte die jij zelf ooit hebt gezegd en die zonder dat je het door hebt is blijven hangen.

Dat is heilige Geest.

“Het wonder van Pinksteren is dat de aanwezigheid van de Geest bijna stil is. Dat die je als het ware kietelt, en zo meeneemt in een nieuwe beweging”, zegt ds. Henk van Veldhuizen in de krant van gisteren..

In deze tijd, zegt hij ook, snakken we naar de Heilige Geest. “Ik zie hem of haar als een kracht die in ieders leven voelbaar en merkbaar is, door liefde en verbondenheid met anderen. Als we ontvankelijk zijn voor deze Geest, helpen we polarisatie om zeep. Elk goed gesprek, waarin mensen elkaar verstaan, is een wonder van de Geest.”

Die Geest. Die geest wordt van generatie op generatie doorgegeven.

Die Geest doet geloven. In opstanding. In vergeving. In elkaar. In het wonder van Gods aanwezigheid.

Die Geest laat je merken dat je niet alleen bent. Een volgepakte tribune van geloofsgetuigen moedigt je aan de eindstreep te halen.

Dat zien en geloven, dat is Pinksteren

Amen.

- Muziek

ANTWOORD

- Gebeden
 - Dankgebed*
 - Voorbeden: afgesloten met een gezongen: “Veni sancte Spiritus” (Lied 681)*
 - Stil gebed*
 - Onze Vader*
- Collecte

GAAN

- Slotlied: “Geest van hierboven” (Lied 675)
- Zegen beantwoord met driemaal “amen”